

[Ruth Olsen.]

lovsændring, hvorefter en person kan dømmes på fremtiden, altså i højere grad på det, der endnu ikke er gjort, end på det, der er gjort. Jeg citerer straffelovrådets betænkning side 76:

„...Kriteriet for anvendelse af forvaring principielt må søges i arten af den fare, som lovovertræderen frembyder, ikke i arten af den forbrydelse, for hvilken han er dømt“.

Straffelovrådet har kun beskæftiget sig med den hertil krævede spådomskunst derved, at retslægerrådet er blevet spurgt om muligheden for at anstille velunderbyggede skøn over, hvornår en forvaret uden risiko kan løslades. Det mente retslægerrådet var muligt, men fortæller intet om hvordan, eller hvori det velunderbyggede bestod. Det ved man dog bl. a. fra undersøgelser i USA ikke er muligt uden en enorm fejlmargen. Her gives simpelt hen ingen vished.

Hvor mange holdes måske unødigt tilbage, fordi anstaltledelsen er usikker og ikke gerne løber nogen risiko af den enkle grund, at et eventuelt fejlskøn vil blive bebrejdet dem og gjort til deres personlige ansvar? Altså vil enhver tvivl være den forvarede til ugunst. Ved en tidsbestemt straf vil en eventuel kriminel handling begået efter løsladelsen ikke på den måde blive gjort til en anstaltsledelses ansvar.

Men bortset herfra er det nu engang på domstidspunktet, vi har brug for at kunne bedømme fremtidig farlighed, for det er da, det skal afgøres, om den pågældende skal have uvishedens åg at bære eller ej, men her er vi altså som lovgivende ladt i stikken. Havde man så kunnet pege på nogle indlysende formål ved at opretholde denne tidsubestemte sanktionsform for de særlige voldskriminelle. Man har peget på 2 ting: fareafværgelsen som det primære og dernæst på eventuelle behandlingsmuligheder. Men om disse formål opfyldes er ret så tvivlsomt. Det er ubestridt, at de fleste voldshandlinger begås, som ofte pludselige affekthandlinger, i forbindelse med person- og familiedramaer.

Voldshandlinger er ikke bare afhængige af personen, men nok så meget betinget af de situationer, personen kommer ud for, situationer, som jo ikke kan afprøves i en anstalt, som f. eks. indflydelse af alkohol, stress, konflikter osv, og det svækker yderligere muligheden for at skønne over, hvornår en forvaret uden risiko kan løslades. Man kan heller ikke udelukke, at en person, der har siddet og er blevet bitter og hadefuld af uvisheden, er mere farlig, når han kommer ud, end da han kom ind. Han ved nemlig, han sidder der, fordi han anses for at være farlig, og ifølge almen pædagogisk viden er der en udtalt tendens til, at et menneske bliver det, som omgivelserne anser det for at være.

Og dog skal en forvaret jo løslades på et eller andet tidspunkt, i praksis formentlig højst nogen tid senere, end han ellers ville være blevet løsladt som følge af en tidsbestemt straf. Det er jo ikke en erstatning for livsvarigt fængsel, der her tilstræbes. Hr. Tastesen mente, at tidsbestemt straf i realiteten ville blive længere end en tidsubestemt. Den undersøgelse, betænkningen refererer, viser, at dette i hvert fald kun gælder for de berigelseskriminelle og ikke for de øvrige, tværtimod.

Vi mener ikke, at samfundets tryghed øges ved at opretholde denne tidsubestemte sanktionsform. Det har ingen bevist for os, og folkettinget bør afholde sig fra at bibeholde en hel institution på et sådant grundlag. Havde man så kunnet påvise særlige behandlingsresultater ved denne strafform, men trods tidkrævende og omfattende undersøgelser er en sådan behandlingseffekt ikke påvist.

Forslaget tvinger domstolene til fortsat at tage personhensyn, der er til skade for klienten og tilslører domstolens opgave, som er at fastlægge grænserne for skyld og straf, mens retspsykiatrien, hvis opgave er at behandle og pleje, tvinges til at anlægge for denne disciplin hæmmende retssikkerhedssynspunkter. Når hensynet til en reel retssikkerhed og ofrene ikke lader sig rationelt